

Baltijas Semkopis.

Apsteļejams:

„Balt. Semt.“ Administrācija, Rīgā, Aleksandra bule-
vārā № 1. un redakcija: Zelgavā, Rātolu-ēlā № 2. Bej-
tam Rīgā: Šillinga, Kapteina un Lukava grahmatu-
bodis un pee kopmana Verchendorff, pilf. Rātku-ēlā № 13.
Zitās pilfētās: wišas grahmatu-bodis. Uf lauķeem:
pee pagafia: walbehm, mahžitajeem, skolotajeem, zc.

5. gads.

Rīgā, 23. maijā.

Maķfā:

Ar Peelikumus: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 l.
Bej Peelituma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 l.
Par peesūstīšanu ar pastu uš katru eksemplari, ween'
alga waj ar jeb bej Peelituma, jamaķfā 60 kap. par g.
un 35 kap. par 1/2 g. Sludinājumu s peenem wišās
apsteļejamās weetās pret 8 kap. par kīļu rindmu.

№ 21.

21. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedēļas iņnahf Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli;

maķfā 1 rub. par gadu, 50 kap. par pušgadu.

1879.

Saimneezibas nodafa.

Maifijuma mehslī jeb kompasts.

No Pogu Jana.

Katrā saimneezībā ir no leela labuma, kad bej stala mehslēem wehl maifijuma mehslu krahtumes eetaifa. Labumi, kuruš sčee palibga-
mehslī nešs, ir til leeli, kā katrs semkopis, kas ar wineem reis buhs eesahzis, drošči pee tam paliks un ne kahdus publinus netaupihš. Katrā saimneezībā, ari tanti masafajā, atrodahs til dandf atkritumu un daschadu mehslu weelu, ko zitur nekur til labi newar isleetat, kā maifijuma mehslōs. Ja, krahj zauru gadu ir masafās mehslu weelas, redješi gada galā, kahds wairums sakrahsees.

Maifijuma mehslu krahschanai un taihschanai ir preeksch semkopja diwofahrtigs mehslis. Pirnfahrt maifijuma mehslu weeta preeksch semkopja ir kā masa krahschanas lahde, kur masafās un neezigatās weelas, kas til kahdus graščus wehrtas, teel sakrahtas un usglabatas, kas tad zaur ruhpiģu wairoščanu drihs par labu kapitalu peeaug un pehz tam tahda semkopja sehta iisfatisees tihra un jo patihkama. Dtr-
fahrt daschadas mehslu weelas, kas tapat par sehtu un sehtmalahm isfaihtas ne kahda labuma nenešs, bet jo wairaf sliktuma, zaur pareiši sataihščanu teel padaritas irdenas, kuhstosčas un preeksch stahdeem par gatamu baribu.

Stahdu un lopu weeli pahreet tahdā buhschanā zaur ruhģščanu un fatruhdeschanu un semes weelas zaur sa-irščanu. Preeksch wišu maifijuma mehslu weelu ruhģščanas un puhģšanas paweižinaščanas ir mitrums un siltums waijadsiģs, ko loti labi panahf, kad zeetas weelas ar kalkeem apber un maifijuma mehslu tščupu peenahziģi ar wirzi aplaista.

Weelas preeksch maifijuma mehslu taihschanas nu buhtu sčihš:
a) pelni, semes malfa (torfs), mahlu un kalku drumslas no buhwehm, šaslaufas no istabahm, sčkubneem un rijahm, dubli no diħkeeni, grahwjeem un zeķeem, grahwmalu un purwu seme, plawu zehрпи, kalkis un mergelis;

b) wišadas nesahles, šalas un šakaltuščas, šahga škaidas, koku lapas, škujas un mišas, tščuščas no šchagaru weetahm, šuhnas, špali un šodreji.

c) kritušču lopu gala, ašinis, špalwas no lopeem un putneem, weza tuhba, kauli, nagi, wilaina lupatas, wezas pastalas un kurpes un daschadi ahdu atkritumi;

d) seepju uhdens, šahrms, daschadi kufnas atkritumi, šilku un galas šahlijums, žilweku un lopu isfahrnijumi.

Šchahs preekschējās rindinas usskatidami redšam, ka materiala preeksch maifijuma mehslu taihschanas newar buht truhkums, ja til ween negrib rošas klehpt turet, bet šawu sehtu kofču un tihru taihit. Tahla! katru semkopim waijaga uš to diħtees, maifijuma mehslus žil eespehšams trefnus un spehzigus taihit, lai waretu pee isweščanas wairaf darša spehka taupit; jo leels pulks semes ween ne ko dandf nelihds, til pataifa dandf weltiga darša.

Kad maifijuma mehslu weetu eetaifa, tad wina war pehz patif-
ščanas gara buht, bet ne šchauraku par 10 pehdahm; jo šchauraka til ahtri ne-eesilft kā waijadsiģs. Pee eetaihščanas janem pirms 1 pehdu augsti šlikti šalmi jeb tščuščas, tad kahrta nesahlu, pelnu un teem

wiršū druzhin semes jeb mergela. Tad zuhku, putnu jeb žilweku mehslus un sčeeem wiršū atkal semes. Tā nu ar weenu projam waijaga mainit daschadas mehslu weelu kahrtaš, kamehr tščupa teel 6 lihds 8 pehdas augsta. Maifijuma mehslu tščupas, ja eespehšams un derigas weetās netruħst, ir tuwu pee laidara ja-eetaifa un masafais pahri reijas nebela ar wirzi štipri ja-apleij. Pehz pahri mehnescheem maifijuma mehslu tščupu waijaga labi pahrrakt, tā ko wišas dascha-
dās weelas teel kreetni šamaisitas, un tā, kā apahšējās kahrtaš nahf wiršū.

Loti derigi ir preeksch maifijuma mehslu puhģšanas paweižina-
ščanas, kad tščupu seemā ar stala mehslēem aprauj, lai šals puh-
ģšanu un ruhģšanu tščupā nelawē. Tščupai waijaga masafais gadu stahwet, kamehr wina teel gatawa un pa tahn šarpahm war atkal jaunu usjahft, tā kā alahš weena gatawa un otra krahschanā stahw. Jo wairaf maifijuma mehslu-
tščupā lopu un stahdu weelu, jo beeshaki wina teel ar wirzi aplaistita un labi pahrrakta, jo ahtraki teel mehslī preeksch isleetosšanas gatawi.

Gatamus maifijuma mehslus war ar šekni isleetot preeksch plawu pahrlaboščanas, wahjas seemas-
sehjas galwas-mehslōščanas, dahrsa šaknu, auglu koku un krumu peekopščanas un wišur, kur ween mehslī waijadsiģi.

Perinaščanas = nošazijumi.

„Schleswig-Holsteines awiģēs par putnu audģščanu“ atrodahs šchahdi praktiģki šastahditi perinaščanas-nošazijumi, ko ari Baltijas saimneezehm derehs eewehrot.

Minetees nošazijumi jeb preekschraštī šlan tā:

Preeksch marta mehnesča eesahkuma un pehz junija mehnesča eesahkuma putneem naw jalauj peret. Ja weenā wafarā grib tilai weenu perešši dabot, tad jalauj aprila mehnesča widū, bet ja grib diwi pereškus, tad putni jaleek peret aprila un maija mehnesča widū.

Perešku olas janem no labakeem putneem, tabehl buhs waijadsiģs, labafās dehģejas eewehrot.

Šdehtās olas ir is ligšdas driħsumā isnemamas, lai neteek ais-
perinatas, žitadi iņnahftu neweenadi žahleni zc.

Uš olahm jaušrakita datums un tilai 14 deenas wezas olas war nemt preeksch pereška. Preeksch tam gan ari war wezafas olas is-
leetat, bet jo wezafas olas, jo ari masafas škaišs žahleni zc. isnahfs.

Perešku olahm jabuht tihrahm, žitadi waretu atgaditees, ka ne-
iņnahftuščee žahleni zc. nošlahpst. Ja kahda ola ligšdā šapliħst, un zaur to žitas olas kluħst notaišitas, tad tahs lehni janomaiģā remdenā uhdeni. Ligšdā ja-eeleek kahda kahrta frišča seena waj šawihtu-
ščas šahles.

Perešku olas nebuhs nemt no tahdeem putneem, kas jaunaki, ne kā weenu gadu; no šchahdahm olahm aisperinatee žahleni zc. buhs loti nespehziģi.

Sešā deenā olas ir japahrhuko, waj wišas ir apaugtotas jeb ne. Neapaugtotās olas, kas iskatakas škaidras, war preeksch ehdeeneem zc. isleetat.

Perešku olas ir ja-eesihme, p. p. ar frustu, lai no jauna isdehtās olas waretu no pitmajahm isšhirti un no ligšdas isnemt.

Pereška ligšda ir meerigā weetā un tā eetaifama, kā mahtites neteek ne kahdā wišē trauzetas un ari ka žiti putni newar peekluht.

Ligsdas malas nedrihft buht pa daudj augstas, lai mahtites ligsdā kaphdamas nefaspeesch olas ar jo plahnatahm tšchaumalahm.

Peretajas ir arweenu ja-apgahdā ar frišču uhdeni un graudeem. Uhdeni un barību nebuhs nolift pee ligsdas malas, žitadi wistas paleel weenumehr uf olahm, kas laiku no laika drufku atwehšnamas un bef tam ari mahtites nokarnitu olas.

Lai wistas dabotu pa brihšam ispertees, tad ir eewehlams, ka ligsdas tuwumā nobex fmiltis, granti jeb semi. Perseeschu mudšchupulweri wajaga iskaišt, lai peretajas nedabon utis un žitus kustonūs. Dewinpadšunitā deenā ligšda ir ja-istihra un ja-eeleef frišchs feens, jeb wislabaki fawihstuse fahle.

Labas peretajas isperina daudšreij wišas olas deenu agrafi, turpretim fūltas peretajas deenu, ja pat diwi deenas wehlaki.

Wišt pee ligsdas isdaramee darbi ir tani brihdi paštrahdajami, kamehr peretaja ehđ.

—R.—

Wispašriga daša.

„Rigas Lapa“ pret „Balt. Semkopi.“

I.

Paš. ned. numurā mehš peefihmejahm: „Lafitaji nudeen buhs sinkahrigi uf teem šawadeem lihdselkischeem, ar kureem „Rigas Lapa“ mehginahš isšprukt no pašchdaritahm lamatahm.“ Žau tuhliť šhini numurā mums ir eespehšams, šcho sinkahribu peepildit. „Rigas Lapa“ muhšu mineto pretrakstu un isšlaidrojumus uf winas neattaišnoteem pahmetumeem ir atstahjuš neatbildetus, šazidama: „šči atbilde mums ja-atstahj ne-eewehrota, jo žif daudš reises to ari nefijatu, tur neatrod ne original domu, nedš masafā peerahdijuma, kas deretu preešč to no mums ušrahditu kluhdu isšlaidrošchanas.“ Šči šawada taktiķa jeb ismaniba ir loti weza un pat ari jau daščahm wezenehm pašihštama, kas uf pretineeka eemesleem un peerahdijumeem newaredamas atbildet, no teem neleekahš ne šinot. Uš tahdu wihi „R. L.“ žerē islozi-tees. Žits jautajums ir, waj publiķa to nems par pilnu, waj wina turpretim neatšihš, ka „R. L.“ teeščam ir eebraufki lihzi, no kura wairs newar isfluht. — Pee tam wina ir loti laipna pret muhšu peerahdijumeem, ka pašchwaldibas reformu Baltijā wajaga, un pret muhšu isšlaidrojumeem par šemstwas un Baltijas landtagu teešibahm. Tos wina ne-aisteef, bet gan muhšu peerahdijumus, „ka šemstibas eestahdijumi buhtu wairaf aištahwami, ne kā paplašchinats landtags.“ Šchos „šjadama“ wina isleetā šawu parasto šošimu jeb mahnidamo peerahdijumu-mahšlu (Scheingründe). Wispirms šarodama pret muhšu teikumumu, „ka Kreewijas pawalsneeku ideals newar wis buht tas, ka weena waj otra guberna eemanto jeb patura kahdas teešibas, kas naw

Walšis eedšihwotaju wispašrigas teešibas un tahm žitahm gubernahm naw un newar buht — minu idealistkais mehrkis alašč lai ir un paleef wišas Walšis labums, štiprums un špehks,“ — wina šcho teikumumu šaploša un atstahsta tā, mehš esot šazijušči: „pilniga weenadiba šarp wišahm Kreewijas gubernahm esot loti wajadšiga un šatram uštizigam pawalsneekam buhs pehž šchahš weenadibas dšihtees,“ jo pehž „Balt. Semk.“ domahm to pagehrot „wišas Walšis labums, štiprums un špehks.“ Šhini tihščā domu pahrgrošchanā un teikumumu šarauštichanā ja-atšihť kauna zenščanahš. Warbuht ta buhtu at- taišnojama štrihdu par kahdeem šokeem — tahdōš nopeetnōš jautajums deenas-awifei wajadsetu ištutees apdomigafi. Šcheitan ir runa no uštizigu pawalsneeku peenahšumeem un wahrdus, kas par teem ir šaziti, nebuhs pahrgrošit un tahdā wišē laštajus nowest uf greišu šaprašchanu. Žeb waj „Rig. Lapa“ šchis temats teeščam tiť ne-eewehrojams isleekahš? Gandrihž tā rah- dahš, jo wina tam pahreet pahri ar šchahdu fraš jeb tušču jautajumu: „Semkopiš tak nefazihš, ka muhšu Walšis Waldiba pate neatšihť „Walšis labumu, štiprumu un špehku?““ „Semkopiš pilnigi aišmirst, ka muhšu Walšis waldiba pate lihdi šchim ir atšahwufe un uštutejufe daščahm walšis datahm šawas ihpaščibas un teešibas.“ — To mehš ne kur ne-efam noleegušči; ja, mehš ihpašči efam žehlušči preeščā, ka pašchwaldibas reformas Baltijā gan newarehš eewest glušči tahdas, kā tahš Kreewijas gubernāš eewestas, jo šchihš daščā labā šinā at- šchirahš no Balt. gubernahm, tā p. p. šaimneežibas, walodas, šadših- wes šinā zc. Mehš efam ihpašči peeminejušči, ka šcho šawadibu deht wajadšehš ihpašču nošazijumu. Ta weenadiba, par ko mehš efam runajušči, kurā, pehž muhšu domahm, pašahw Walšis ihštais špehks un labums, šihmejahš uf Walšis wispašrigem pamata-likumeem: uf šemstwas eestahdehm un teešu refor- mahm, kā tahš žitāš Walšis gubernāš jau eewestas. Un mehš žeram peerahdijušči, kadeht šči weenadiba wajadšiga. Kadeht „R. Lapa“ to šlehpj šaweem laštajeem? Tas tak naw pareiši. Ža wina šawu programu tura par nemaldōšču, tad winai ari nenahšfees gruhti, muhšu peerahdijumus apgahšt. Bet to wina nebuht nemehgina, turpretim wina muhšu programu žerē apgahšt, šališdšinadama Kreewijas Walši ar Wahžiju. Wina šaka: „Waj par peem. Wahžijas walšis naw špehžiga, kaut gan winas daščadu datu pamata eestahdijums pašahw leelu leela šarpiba?“ Žē mums tatšču ja-iffaka, ko mehš šenahť newarešam isšazit. „Rigas Lapa,“ Wahžiju par preešč- šiimi nendama, peerahda akurat to, ko mehš efam šazijušči, proti ka Walšis špehks un štiprums pašahw pamata-likumu weenadibā. Wah- žija pašahw iš pašahwigahm šabeedrotahm walšihm, kā p. p. Seemelu- Amerikas šabeedrotāš walšis. Šchihš šabeedribas noluhks šihmejahš wiswairaf uf ahriģo politiku, uf wišu šabeedroto walšiju aištah-

Šadšihwe un šniba.

Ihšs pahrškats par muhšu apgabalu. *)

Wišt šawus aprakštus, pahrškatus u. t. t. dala šaprašht nodatās; kadeht tab es to newaru darit? Es šawu pahrškatu 4 daktās nodališču, proti: pehž gada-laiteem un eesahťšču ar pirmo no teem, kas ir

Pawafaris.

Ža gribeet šinat, kur dšihwoju un no kā rakstu, tad titai peebedrojatees teem gahju-putneem, kas pawafari eet uf Šalās-muiščas pagastu, un kad tee šahť dalitees, tad pawadat Škwilbu Kalesju bešdeligas — tahš Žuhs aišweidiš uf manu mahjokli.

Bet nu ir deefgan ar žela rahdiščanu; kad tagad newareet žela atrašt, tad es ne-efam iwainigs. Tadeht šahťšču muhšu pawafari un wina eewehrojamatās deenas apluhlot. Pimee wehštnešči no putnu šugas: šahrli, žihruki, meščha-pihles u. z. ir jau šahť un lihdi ar šcheem šiltee wehji un šales-šari, kas šahť karot ar ledu un minu pa upehm dšena uf žuhru. Šinams, to ledu, kas dihtōš, wini newar ahřā iš- šagit, un tas paleef til ilgi, kamehr isluht.

Pirmā eewehrojama deena, kurā war ar muhšu pušes eeradumeem eepašihtees, ir Šuhpoču-šwehtdeena. Šchihš deenas rihtā grib šatrs pirmāis ušjeltees un žitus ispert ar pušpōkeem. Pee pehščhanas isleetates tejeeni, žif atminu, škan tā: „Wirpai, wirpai, šladinas lašt!“

Otrā deena ir Šeeldeena. Al tawu isščuhpaščanos! Kurās mahjās šchuhpulis uštahrts, tur šalajahš šaiminu pušči un meitas. Meitas teef no puščem šchuhpatas. Kad pušči grib šchuhpatees, tad eelahpj diwi šchuhpuli un šchuhpojahš pašči „šahwūs.“ Bet tas jau beešči nenoteef un tadeht to šweedišim

*) Mas telpas beht družin nolawets.

Red.

pee malas. Labaku jau ne ko newar redjet, kā kad kahdu šainawu labi augstu uš- šweešč, ka wina uf leiju nahšdama titai wahj! wahj! wahj! nobrehžahš.

Bet pušči par to ne ko nerekhina, jo ta jau ir titai rehgošchanahš un šeltenī šweešč weht augstaku, prašdami: „Wa došt olas? Wa došt olas?“

Kad nu meitina šawu teešu isščuhpata, tad winai šakahpj no šchuhputa ahřā un šatram šchuhpotajam šaprašneebš pa olai. Olas ir wišadi notrahšotas jeb „ap- šeltitas“ un „apšubrotas.“

Par šchuhpuštem runajot, kahds wihrs šahťtija šchahdu atgadijumu, ko puščha gaddōš peebšihwojis:

Kahdu Šeeldeenu šapulzejuščees kahdās mahjās, kur šchuhpulis bijis uštahrts. Meitas nehmušči šatru pa reišai preeščā, „šweeft.“ Tā ari weena šeltenite, šam pa nelaimi bijis šahťkis, nahťufe pee šahrtaš. Pušči šinams no šcheem meitas šauku- meem ne kā nefinajušči, bet weens no šcheem titai uf šaimi šaujis: „Ah rē, šawifei šahťkis!“ un šči nabahšte, domadama, ka puščis patešē to labu eerahdišis, laiščahš nolauņejuščes no šchuhputa ahřā, nonahť šweika šemē un muht, ko špehdama projam no breešmu-weetas.

Weht pa šeeldeenu, kā watas deenu, eet, ja upe šella un šauka deena, šiwis durt un ar darba beedreem paluštajahš, jo Žurgi, kur „šamainahš,“ naw wairs tahšu.

Ža, weht gribeju no tam ko peeminet, kā šaimneeki šeeldeenu pawada. „Weze“ brauz uf šainiju, kamehr „šauņee“ šahdās mahjās šapulzejahš. Kad tur ari ir „šaintundšes,“ tad šchihš teef luhtgas, uf pašču mahju jeb ja tanis šchuhputa naw, uf šaiminu mahju šchuhpuštem eet pašchuhpatees, bet to gandrihž arweenu titai ar „leelu negalu“ panahť.

Tagad, domaju, peetiš ar šeeldeenu un greišchos uf Žurģem un Šawaras- šwehtteem, turus ari weht rehlinahču pawafara nodalā. Pa Žurģem, tad šamainahš, tur ne ko nelihdi. Ar pee ilks peefetrem puštšeneem un nopuščlotrem šurģem pušči brauz pašak šainajahm meitahm. Šaimigs tas, kas labu šmužu notrahpijis, jo daščš lads braudams lahđ: „Ka pikis norautu, tahdu wežu štriptu!“

wefchanu un apfargafchanu uš ahrpuš, jebſchu tahm gan ari eefſchigās leetās daſchā ſinā ja iſturahs pehz wiſpahrigeem, preekſch wiſahm winahm derigeem liſumeem. Wiſas eefſchigās darifchanas, katrā no ſchihm walſtihm wada ihpaſchs patſtahwigs waldneeks pehz ſenaſ nodibinateem pamata-liſumeem. Kreewija turpretim ir weena Keifara-Walſis, kurā tahdu patſtahwigu maſaku walſtju nebuht naw, kà Wahzija. Bet kadeht pee Wahzijas walſis-ſabeedribas peederoſchās patſtahwigās walſtis padewahs mineteem, tur wiſpahrigi derigeem liſumeem? Kadeht winas eezehla Pruhſchu lehninu par ſabeedroto walſtju keifarū, kadeht tur ir wiſpahrigs walſis-parlaments (Reichſtag), kas pahſpreekſch liſumus preekſch wiſahm ſabeedrotahm walſtihm? Taſ tadeht, lai Wahzija ſchini ſabeedribā un weenadibā buhtu ſtipra un ſpehziġa uš ahrpuš. Un kad patſtahwigas walſtis naw kawejuſchahs, labu datu no ſawas patſtahwibas upuret wiſpahrigam labumam, kahda teeſiba tad gan ir kahdas walſis weenai waj oſrai gubernai, zenſtees uš ihpaſchu patſtahwibu, uš atſchkirſchanos pamata-liſumu ſinā no tahm zitahm gubernahm? Waj no weenas jeb oſras gubernas gan buhs maſal patriotiſma, maſal uſupureſchanahs wiſpahrigam labumam pagehret, ne kà pat no Wahzijas ſabeedrotahm walſtihm? — Tadeht tad ſchis no „Riġas Lapa“ nemtais peemehrs winas programam nebuht nerunā par labu, bet turpretim pilnigi apgahſch winas teoriju, ja to wehl ſihkati apluhfo. Sawā 107. num. „Riġ. Lapa“ atrada par wajjadſigu, muhſu teikumus „Balt. Semf.“ 19. num. tā pahrgroſit: „Baltijas Semfopis wehlahs panahſt weenadibu walodas ſinā ſtarp Baltijas prowinzehm un Œeſch-Kreewiju,“ bet „Waldiba muhju paſchwaldiſchanā atſtahj Latw. walodu, tadeht ka to kauſchu labums un paſchwaldiſchanas paſtahweſchana pagehr, — ſchis kauſchu labums ari turpmaſ tā pat tiſs eewehrs, kà lihſj ſchim, un tee loti maldahs, kas zitadi runadami domā eemantot ſewiſchku — — — patiſchānu.“ Iſgahjuſchā nedekā mehs uš ſcho netaiſno pahmetumu jau eſam atbildejuſchi un laſitajeem buhs atminams, ka mehs 19. num. pa wiſam zitadi eſam ſazijjuſchi, ne kà „Riġas Lapa“ mums grib uſteept, proti, ka muhſu Walſis-waldibai ne kas newar maſinat to teeſibu, ja, ka tas ir winas peenahkums, ar jo leelakahm eestahdehm ſaraſtitees Walſis, t. i. Kreewu walodā un ka ir loti nepareiſi, tadeht „proteſtu“ ſaraſtit un noguldinat archiwā, kà weenas Baltijas piſhehtas weetneeku-ſapulze to darijuſi, ſuhſet pee Senata 2c. Wehſeſchanos, lai wiſas gubernas walodas ſinā pataiſa weenadas, mehs ne kur ne-eſam iſſazijjuſchi — ja, mehs ihpaſchi peehmejahm, ka ſemneeku un piſhehtu eestahdēs paſtahw tahs weetas eedſihwotaju waloda un ka muhſu Waldiba ſcho tautas dahrgo mantu daudj wairaf zeeni un uſtura, ne kà zitas waldibas. Tagad „Riġas Lapa“ atſauzahs uš Wahziju un mums japeenem, ka tas ari walodas ſinā noteek. Bet nu akurat Wahzija walodas ſinā daudj wairaf zenschahs weenadibu panahſt, ne kà

Kreewijas Waldiba to dara un ne kà mehs to wehletumees. Tā p. p. Poſenes gubernas Poki welti ſchehlojahs un luhdja, lai teem teeſās un ſkolās pamet winau tehmu-walodu — parlaments noſpreeda un Wahzijas ſettars apſtiprinaja, ka Wahzu walodai tur buhs waldit. Walſis-ſeme, atkal eemantotā Œſaſa un Lotringi, tapat beſ ſekmes luhdja, lai tur pamet Frantschu walodu teeſās un ſkolās — ir tur parlaments eezehla Wahzu walodu. Kas gan notiftu ar mums, ja muhſu Waldiba daritu pehz ſchih, no „R. L.“ tā uſſlawetās preekſchſihmes! — Bet lihſj ſchim mehs eſam runajuſchi par Wahzijas walſtju ſabeedribu, pee kuras ari nupat minetā „Walſis ſeme“ peeder. Œchis no „R. L.“ iſwehletais peemehrs iſhti nepaſs uš Kreewiju, kas taſ naw walſtju ſabeedriba, bet patſtahwiga Keifara-walſis. Ja „R. Lapa“ grib buht taiſna, tad winai tē wajjadſetu ſtahdit walſti pretim walſtej. Bet kurā Wahzijas walſti tad gan „winas daſchadu datu pamatu eestahdijumōs paſtahw leelu leela ſtarpiba,“ kà „R. L.“ to wehlahs ſcheitan? Winai nahſſees loti gruhti, tahdu „leelu leelo ſtarpibu“ uſrahdit, jo tani ſinā, kurā „R. L.“ wehlahs daſchadibu pee mums, neweenā Wahzijas walſti neatradihš neweenadibas jeb tahdas daſchadibas.

Ka „R. L.“ Wahziju tomehr nehmuſt par peemehrū, nebuht naw jabrihnahs, jo winas pretraſtis ne tiſai ſchini ſinā uſrahda loti tuwu radneezibu ar paſiſtamahm wahziſkahm fraſehm. Tā wina Balt. gubernas ſauz par prowinzehm jeb „ſemi“ un mehġina peerahdit, ka Kreewija zaur to nepaleekt wiſ neſpehziġaka, kad kahds liſums preekſch ſchih, „ſemes“ teek ſaſtahdits zaur landtagu, kurā ſeſch wiſu kahrtu weetneeki, un ne wiſ zaur kahdu komiſiju Peterburgā. Wina, proti „Riġas Lapa“, atgahdinot „Baltijas Semfopja“ walſis-ſiloſoſeem (mehs runajahm no eewehrojamaleem Walſis-teeſibu paſinejeem un politiſas-wihreem, kas walſis ſpehtu un ſtiprumu atſiſt Walſis pamata-liſumu weenadibā), ka „wiſas walſis lahuma pirmā pagehreſchana ir, lai wiſas walſis dakas uſplauſt un juhtahs laimigas. Tiſai miheſtibā un uſtizibā pret ſawu ſemes-tehmu un kopigu tehwiu wiſeem pawalſtneekem jabuht weenigeem.“ Tā tad „Riġas Lapa“ preekſch Baltijas gubernahm grib pilnigi ſewiſchku ſtahwoſki, pat ari liſumu-doſchanas ſinā, un tiſai „uſtizibai un miheſtibai pret Semes-tehmu un kopigo tehwiu“ jabuht par ſaiti, kas Baltijas „prowinzes“ jeb „ſemi“ ſaweeno ar Kreewiju! Mums leelahs, ka „R. Lapa“ zihniſa karſtumā pa daudj tahlu gahjuſi. Pehz muhſu domahm — un to mehs jau daudj kahrt eſam iſſazijjuſchi — tahs ſaites kurahm buhs ſaweenot weenu walſis datu jeb gubernu ar otru, paſtahw ne ween uſtizibā un miheſtibā pret Semes-tehmu un wiſu Walſti, kas jau gluſchi pats par ſewi ſaprotahs; bet ſewiſchki ari eefſch tam, ka tahs zitas Kreewijas tautibas alaſch jo wairaf tumotos leelajai Kreewu tautai zaur Walſis walodas praſchānu, zaur Walſis pamata-liſumu

No Waſaras-ſwehtkeem gan daudj newareſchu rakſti. Tiſai to peemineſchu, ka, ja ſokeem lapas jau iſplaukuſchahs, agri no rihta teek iſtabā ſaneſtas meijas un gar gultahm noſtahbitas. Ari kroniſchus, no beſdeligu-aztinahm un gaidelitehm pihtus, palaz galda galā.

Waſara.

Waſarai nahj lihſjā ſeena un aſholina ptauſchana. Kalpi guē deenas-widu, bet ſainneeks to newar. Wiſch ſtaigā pa ſehts-widu un ſtatahs, waj nenahj leetus. Parahdahs leetus-mahloni, tuhlin teek wiſi ſajelti un ſuhtiti, ſeenu ſakraut ſtiipinās.

Tā, ſeenu waltejoj, atnahj Jahni. Jahnu wakarā wiſur aiſbedſina lahrets-galā uſbahſtas ſarwas muſcheles. Kamehr puiſchi nodarbojahs ar ſcho jaunās modes *) „lampu“ zehſchānu, tamehr ſeewas ar meitahm eet ſapluhſt Jahna-ſahles un nahj mahjās:

Wiſa Iaba Jahna-ſahle,

Ko pluhj Jahna wakarā,

Biġgo, liġgo!

Jeb zitu kahdu dſeeſminu dſeerdadamas un ſawas klepiſchus paſneedj nama-mahtei, kas winas par to apdahwina ar ſeera reezeneem.

Daſchās mahjās kahds radneeks, labš draugs, paſiſtamš jeb zits no piſhehtas, atneſs ſchwermereus, raketes u. t. t. Tad ſanahj no wiſahm puſehm laudis, tos brihnumus apluhſot.**

No weena ſchahda brihnumu-wakara atminos, ka kahdam ſchihdelim eebahſa begdamu ſchwermere labatā. Œchis haidijahs, to raut ahrā un tiſ ilgi ſtraidija gwaites ſautdams aplart, kamehr ſchwermere iſſpraġga un Izelim iſputinaja labatu.

Waſarā, kà jau wiſur, ari pee mums, ne ween ſweht-beenās, bet ari par darba-beenahm walda preeziġa dſihwe. Meitas, no ſeena grahbichanas nahdamas, dſeek ka ſtan ween.

*) Taſ taſ ir wezš un wezš Latweeſchu eceradums!

**) Loti jaunš eceradums.

Red.

Red.

Pa ſwehteem wakareem eet uš upi, ja tahda ir kahtumā, wehſchot. Ne ween puiſchi, bet ari meitas to dara. Kamehr puiſchi pee tam pa leelakai daſai lecto ſeſeles jeb duluri, tamehr meitas wehſcho ar ſtalem.*

Œirgi pa waſaru ſtahw laukā un tos ſargā peeguſneeks. Bet tomehr, ar wiſu wakteſchānu, noteek ſirgu ſahſtibas. Ko tad ari puiſhs waretu, ja wiſch ari ſaglūs pamānitu, beſ eeroſcheem, kahdeem trim jeb iſchetreem tehwineem padarit? Œahſtibas pa leelakai daſai ari noteek tiſai rudeni un ſeemu, kad tumſchah wehtrains naktis.

Reſinu, to waretu wehl par waſaru rakſti, tadeht no taſh ſchirſchōs, lai gan ſchirtees ir gruht.

Rudenis.

Rudens, tu bagatais wiſrs, ziſ daſchš labš uš tewi, bet wiſwairaf uš taweem augkeem gaida!

Ja, to tur buhs teikt, rudens ari ir taſ bagatais no wiſeem gada-ſaiſeem. Kas tad winam nama? Aſholus, humbeerus, labibu un ogas, wiſu no wina war dabuht! Tadeht ari rudens ſemneekam loti miſchch un preepilda daudſreij wina tukſcho maſu.

Rudeni ir gan ſtipri jaſtrahdā: Zaplauj, jawadā, jakuſ un jaſehj ſeemas labiba; bet taſ taſ ir pret preeziġo dſihwi!

Tē weenās, tē oſrās mahjās iſrihlo „lauku-bali,“ tē weenš, tē oſrā pahris prejahš, ar wahrdū ſatot, tos preeklus newar ne iſſkaitit.

Daſchās mahjās — muſchch nerekhnot — tuſ ar maſchini, bet ne wiſu labibu, tiſai kahdu datu, jo katrs grib gaidit, kamehr labibas zenas „lahpi,“ un ar maſchini kulta labiba ilgi neſtahw, bet ahtri ſapuhſt.

Ari no rudens tagad gribu ſchirtees, jo to nu eš, nabags Lahzarus, waru ar bagato wiſru daudj eelaſttees.

*) Daſchi no laſitajeem to teizeenu warbuht neturehs par rihtigu; bet uš muhſu puſi tā runā. Ar ſtalem wehſcho tā: Aiſbedſina ſauſus ſtaus un ar teem uguni rahdot breeen pa upi pret ſtraumi. Pa ſtraumi pretim nahdamee wehſchi, uguni eeraudſijjuſchi, pazetaſh ſtahwus un tā nahlahs lehti, winus nokampt.

(Uš preekſchu beiguſš.)

weenadibu wiſas Walſis datās, zif tai ir eespehjana pehz tam, kà kura weeta tahs buhſchanas, tahlat zaur andeli, weenadeem patriotiſkeem zenteeneem zc. Bet wiſu to tikaſi loti aprobeschotà mehra paſpehs „prowinze“ jeb „ſeme,“ kas zaur glufchi zitadeem politiſkeem eestahdijumeem ſewi jutifees ſawrup noſtahditu un likumu-dofchanas ſinà eenems pa wiſam ſawadu ſtahwolli ne kà tahs zitas Walſis datās jeb gubernas. „Rigas Lapa“ gan ne-leeds, „ka walſis labums ſinamà mehra pagehr weenadibu ſtarp tahm daschadahm datahm;“ bet ta jau paſtahwot „pilſehtas“ waldifchana un zaur juſtiz-reformahm ari klufſchot dibinata teefas leetu ſinà; daschà ſinà ſchi weenadiba ari „tiktu“ eewehrota pee paplaſchinata landtaga dibinaſchanas. Kad ſchi weenadiba teef atſichta par waijadsfigu un derigu pilſehtu waldifchana un teefu leetas, kadeht tad „ſemes“ jeb „prowintſchu“ waldifchana atkal waijaga neweenadibas? Kadeht tur ari nebuhs buht weenadiba, kadeht „Rigas Lapa“ „ſinamais mehrs“ neifſteepjabs ari uf „ſemi“? So ta tatiſchu, kà mehs pag. nedelà eſam peerahdijufchi, ir dauds leelaka un maksà dauds wairaf walſis- un gubernas-nodofchanas ne kà pilſehtas. — Pee landtaga nodibinaſchanas ari eewehroſchot mineto weenadibu. Rà „R. L.“ to grib ifdarit, winai wehl buhtu jaiſſkaidro. Mums ſchkeet, ka jau tahda dibinaſchana neſa-eetahs ar mineto weenadibu, ka ta pate jau ir neweenadiba. Un zif droſchi tad gan buhtu ſchee weenadibas pamati Baltija, ja te paſtahwetu no jauna nodibinati un formalifti ar wiſu fahrtu peedaliſchanas iſrihfoti landtagi, kam likumu preekſchà-zelſchanas wara, kurdō weenai fahrtai buhtu pahſwars, un kas kura fatrà brihdi waretu noſpreest, ka minetas weenadas eestahdes neſaeimot ar „ſemes“ jeb prowintſchu lablahſchanas! Jau tadeht naw weena alga, „waj kahds likumu projekts preekſch Baltijas gubernahm teef faſtahdits zaur landtagu jeb zaur kahdu komiſiju Peterburgà.“ Un tas jau lihds ſchim geeſgan gairſchi ir peerahdijees praktiſti. Waj „Rigas Lapa“ tas teefſham nebuhtu ſinams??

Mehs pahmetahm „R. Lapa“ ka ta no landtagu teefibahm runà, it ka tahs ari ſemneeku fahrtu un pilſoni jau baurditu un atſahſtijahm winas paſchas wahrbus. Tagad wina atbild: to wina nebuht ne-efot darijuſi, wina runajot „no kahda landtaga teefibahm, pee kura wiſahm kauſchu fahrtahm ir peenahloſchà daliba.“ Winai te eet tà, kà kahdahm, kas meſchà apmaldijees; alaſch wina iſnahk uf to paſchu weetu, bet zela neatrod. Kur tad Baltija ir „tahds landtags, pee kura wiſahm kauſchu fahrtahm ir peenahloſchà daliba“?!

Tos zitus „R. L.“ pahmetumms mehs, kà pee leetas nepeederofchus, atſahjam ne-eewehrotus; tikaſi wehl to peefihmeſim par winas polemikas formu, par winas ſmalto walodu. Winas pretraſts Nr. 1. naw pilnas pus lapinas gairſch un tomehr tant ir tik dauds neparlamentariſku un nezeenigu teilumu! P. p. 1) „minetà awiſe („B. S.“) ir ſteigufehs ſawà wiſſe atbildet,“ 2) „tur neatrod original domu,“ 3) „waj tad Semkopia nu pilnigi ſajuzis?“ 4) „waj nu Semkopia atkal muſſu mineto teikummu nemas naw ſapratis,“ 5) „bet mehs jau ſinam if Semkopia agrakeem raſleem, ka logika un un domu ſkaidriba ir eenaidneeki, pret kureem ſchi lapa nepeekufuſi zihnijuſi, 6) „reif tahdōs domu jukumdōs tikufe, muſſu godajamà beedrene ſinams klup zc.“ 7) „kà ſinams, weens no gruhataem uſbewumeem preekſch Semkopia ir, palikt kahdu brihdi beſ domu groſiſchanahs,“ 8) „wiſch no jauna peerahda ſcho teefibu pilnigu neſapraſchana“ zc.

Ar awiſi, kas tit maſ prot eewehrot „awiſchneezibas peeklahjibu,“ pee labas taiſnibas tahlakà polemikà nebuhtu ja-eekaiſchahs; bet mehs turam par ſawu ihpaſcho peenahkumu, plaſchatai publikai uſrahdit „R. L.“ zenteenus un maldibas-mahzibas un peerahdit, ka wina lihds ſchim glufchi beſ taiſnibas un beſ eemeſla pee dascheem winas peekritejeem ir baidijuſi to nepelnito ſlawu, ka winas raſſi eſot teizami un ne-apgahſchami. Ta ir mahntiziba, kuru newar deefgan abtri iſniſzinat.

Lh. Holands.

Dalchadas ſinas.

No Geſchjemes.

Peterburgà pehdigās deenās, kà „Herold“ ſino, paſudis wihrs, kas pehz ſawa dſimuma un amata peeder augſtaham kauſchu ſchirahm.

Pirmdeenà, 30. aprili ap pulſti. 5. pehz pusdeenas, iſgahja kambar-kungs, grafs Koſkull, if ſawa dſihwolka un nawa wairs atpakal nahzis. Wisruhpigakahs klauſchinaschanas un palakmelleſchanas ir beſ ſelmes palikufchahs. Grafs R. bija paturejis to paſchu dſihwolli, kura wiſch ar ſawu iſgahjuſchà dezembri miruſchu mahti kopà dſihwoja. Pehz mahtes nahwes wiſch drihſ aihzelejo uf ahrſemehm, kur palika lihds aprila mehu. beigahm. Kalpones grafs preekſch ſawas aihbraukſchanas bija atlaidis; preekſch dſihwolka uſtraudſichanas wiſch atſtahja ſulaini, kas jau wairaf kà 30 gadus wina deeneſtā. Grafs R. bija turigs wihrs un waldija ſawu mantu loti akurati. Kad wina mantibu no teefas puſes uſnehina, tad atrada wehrſpapihros kapitalu no 43,000 rubkeem, kuru wiſch tai paſchà deenà, kad paſuda, no kahdas bankas bija iſnehmis; dſihwolka nomas grahmatinà bija eelifta riktigi noſkaitita nomas nauda preekſch ſcha gada otrās treſchdalas — Weens no grafa brahkeem eenem augſtu weetu Kreeru diplomatija; otris brahliſ mira preekſch kahdeem gadeem un wina atraitne ir tagad Wahſjemē atkal apprezjuſees. ſchi dahma bija ar ſawu meitu neſen atzelojuſi uf Peterburgu, ſewiſchi, lai waretu ar grafu R. deht miruſchahs grafeenes R. atſtahtas mantibas iſrunatees. 30. aprili grafs R. nogahja pee ſwaines un tika no winas uſluhgts nahloſchà deenà uf pusdeemu atnahkt, kur tad iſrunaſchotees. Grafs R. pahrgahja mahjās, apwilka zitas drehbes un ap pulſti. 5. iſgahja, no kura laika wiſch wairs nawa manits.

Rà wehlaki ſino, tad grafs R. pats pakahrees. Zehloni uf tam eſot dewuſi gruhſtirdiba, kura wina waldſinajuſi, kamehr wina karſti mihlota mahte nomirufi. Grafs R. bijis 45 g. wezs.

Peterburga. Pareiſtizigu garidsneeku ſtarpà zehlees ſtrihbus par to, kà jagehrbjahs un kà mati janef. Strihbus ihpaſchs eemeſlis ir, waj garidsneekem brihw matus apzirpt jeb nē. ſchai leetà kahds preekſteris Obolenſkis norahda uf tam, ka ja pee weza likuma gribot palikt, tad pareiſtizigeem garidsneekem eſot ſawalkà, tapat kà tatolu garidsneekem, tonſura, t. i. jaleek uf galwas widus mati nodſiht. Senkaidōs pareiſtizigi garidsneeki tonſura walkajuſchi un aplahrt tonſura atlikufchus matus ſawadi pinuſchi, kas pehz baſnizas ſapultſchu iſſkaidrojuma atgahdinajis Peſtitaja ehrlſchku kroni. Uj tonſuras tikufi toreif walkata niſite (чыпла), kas nebijuſi nelahda goda un iſſchirſchanas ſihme, bet peederejuſi pee wiſu preekſteru un diaconu apgehrba. Laifs, kad tonſuru atmēta, nawa ſkaidri noteizams, bet droſchi kritihs ſtarp baſnizas ſapulzehm Maſkawà 1675. un 1681. gadōs, uf kura hm garidsneeku apgehrbs tika it ſihki apſihmets un niſiſchu walkaſchana aiſleegta.

— Waldiba eſot ſahluſt apſpreest jautajeenu par banku dibinaſchana pee ſemſtibas eestahdehm, ar to noluhlu, lai ſemneekem ar banku palihdſibu buhtu ſemes pirkſchana weeglaka un lai amatneeziba waretu kreetnal uſplaukt. Par pamata kapitalu pee ſchihm bankahm buhſchot ſemſtibu reſerwes kapitali, kas pa leelakai datai paſtahm dſelſzoku obligajias.

Geſchleetu miniſtris zaur zirkularu atgahdina likumigus noſajijumus, pehz kureem zelmalās augoſchus fokus netif ween nedrihtſt nozirſt, bet ka ari iſnihlufchu ſoku weetà jauni jaſtahda.

Eewehrodama uguns-grehluſ, kas pehdejās nedelās til beechi atgahdijufchees, eekſchleetu miniſterija ir zaur zirkularu no 10. maija gubernatorus uſajzinajuſi, ſtingri eewehrot paſtahwoſchus noſajijumus par uguns-grehlu nowehrfcham un par to gahdat, ka dſehſchanas rihti ſtahwetu fahrtiba, ka naktis taptu waktis iſſtahditas zc., un ka beſ tam wehl no polizijas puſes nedroſchahs perſonas nu waſanti, it ihpaſchi ahrpus pilſehtahm, taptu ſtingri uſluhtoti.

Tantos apgairſmoſchanas miniſterija ir mahzibas apgabalu pahrwaldes uſajzinajuſi, lai tahs iſſaka ſawas domas par to, waj ne-deretu jaunās meitenes, kuras tika mahjās mahzibu baidijuſchahs, pret 10 rub. maksu pee ſecweeſchu gimnaſijahm un progimnaſijahm peelaift pee eſamena un tahm uf ſcho eſamenu pamata dahwat tahs paſchas teefibas, kahdas ſcho ſtolu audſeknes bauda.

Par noſeedſneeku ſuhtiſchana uf Sibiriju Peterburgas juriftu ſabredribas adminiſtrazijas nodalà notika 12. maija eewehrojamas apſpreechanas. J. J. Toiſizki kungs apluhfoja aiſſuhtiſchana no ekonomika un moralifta ſtahwolka un nahja beigās pee ſpreeduma, ka noſeedſneeku ſuhtiſchana uf Sibiriju zaur teefu ſpreedumeem ſchinis

laikōs wairs neder un us administratiwa zela buhtu pa wisam atzefama. Aisshuhtichanas weetā labaf wāretu eetaifit soda-zeetumus. Tomehr jautajeena galiga apspreechana tapa atlitā lihds nahkofcham rudenim, tadeht la Toinizki kunga peerahdijumi nebija deesgan gaischi.

Latweeschu teatris. A. Allunana fgs bija dewis us sawu benefizi gahrdu smeeklu kumosu. Tee bija teescham jautri „Nigas sehni“ kuri mums aifigahjuscha swehtdeenā us Latweeschu skatumes preefcha stahdijahs. Un starp wineem bija tas jautrakais muzineeka fellis Wikums, kam galwa bija pilna til daudf stiku un niku, kā firds kreetna un laba. Ar patifschanu mehš pawadijahm winu staigajofchu sawu dshwes gaitu, no wina buršcha laikeem un usnemfchanas jellu zunstē, lihds wina goda deenat, kur mehš winu eerangam pār pahrtikufchu muzineeka meistaru. Winsch ir lugas waronis pilnigā finā. Wifs ap winu grofahs. Wifas zitas lugā preefcha nahdmas personas ir til preefch lugas ipufschofchanas un notikumu papildifchanas.

Jautrajā un labfirdigajā Wikuma lomā A. Allunana fgs lifahs buht sawā elementā, kā siws uhdeni. Winsch prata sawai lomai atrast til patifschamas ihpafschibas, tā ka publika ar patifschanu winu redseja. Ari ziti israhditaji palihdseja, zil eespehjamš, lai israhdifchana isdotos. It ihpafchi pelna usteifschanas Wagon jaunfundse, kuras jauta balis un mihliga spehleschana atstahja pee skatitajeem wislabako eespaidu.

Allunana fgs bija daudf darijis preefch paščas israhdifchanas pufschofchanas. It ihpafchi daudf kupleju winsch bija eepinis lugā, wairaf ne kā waisadseja, jo kā lifahs, tad aif laika truhkuma wifas kupleju perfchinas netifa isdseedatas. Tad buhtu ari derejis, ka us kupleju walodu wairaf wehribu listu. Wahzu konstrufzijas pa daudf atgahdinaja awotu, ij kura kuplejas bija smeltas.

Zeriba muhs nebija apwihlusi, ka Latweeschu publika parahdisees par pateizigu Latweeschu teatra wadonim. Lai gan laulā tas jautakais laiks aizinaja us isbraufschanahm satumōs un pastaigaschanahm dahrsōs, tomehr teatra sahle bija pahrpildita laudim. Deescha rofu plaukfchinaschana leezinaja, ka wina nebija nojchelojusi, us benifizi nahkusi.

Widsemes muischneeku konvents 15. maijā slehts.

Widsemes laudrahtu-kolegija ishludina, ka semneeku firgu isstahde un ismehginaschana schini gadā notifs Walmeera 24. un 25. augustā, bet Tehrpata il gadus noturamahs semkopibas un ruhpneezibas isstahdes laika.

Mangafu juhrskola, Mihilgrahwi, sawā ihjā pastahweschanas laika jau labi usplaukse, par ko it ihpafchi japateizahs winas zihdigam skolotajam J. Breifsch igam. Mahzektu skaitis sneedsotees jau lihds 36. 16. maijā bija eksamens tahdeem mahzektēem, kas sawu mahzibas kursu pabeigufchi. I. klases jeb tahbraufschanas suhrmanu grahdu eemantoja diwi mahzekli: Mahrtinsch Kuhlis ij Siguldas un Peter Sniker ij Skultes; II. klases jeb kabotafschas suhrmanu grahdu — jeschchi mahzekli: Kahlis Mandelberg ij Drabuscheem, Andrejs Damberg ij Ehrghu Katriammuischas, Peters Spalwain ij Mangalmuischas, Peters Rengit ij Mangalmuischas, Zehlabs Silin ij Startasmuischas un Mahrtinsch Landurg ij Skultes.

Leepaja 11. maijā tapa jaunam muitas-namam painata afmens listis.

Labprahtigas muischneeku nodofchanas. „Bals“ sawā 34. num. bija srojusi, ka Widsemes muischneeziba greesusees pee Tehrbatas teefas leetu fakultetes (profesoru pulka), peeprauidama, lai ta isfchkirot, waj landtagam ir ta teefiba uslist labprahtigas muischneeku nodofchanas teem muischas jemes gabaleem jeb tahm mahju weetahm, kas teef pahrdoti laudim, kam landtagā nawa teefiba balsot. Teefas leetu fakultete, kā „Zeit. f. St. u. L.“ wehsta, tagad atbildejusi, ka landtagam ne-efot tahda teefiba. Ari gubernas Pahrmalde jau agrafi isfchkihrusi scho jautajeenu tahdā pašchā finā.

Strihwereeschu pagasta-nama augfchejā sahle, kuru Misfrankles dseedataju beedriba preefch teatra, weefigeem-wakareem, konzertehm un tam lihdsigeem wakareem ijihrejusi, schi beedriba 22. aprili spehleja teatri. Israhdija diwi lugas: 1) Wifa un Wifa nahf mahjā, 2) Bagata bruchte. Abas lugas isdewahs it kreetni; spehletaji rahdija tahdu

weiflibu, kahdu reti us semehm peedfihwo. Ihpafchi flawu pelna pee pirmās lugas no Bankina f. waditais musikis pee dseefminas: „Diw duhdinas gaisā fkrehja“ ko Made dseedaja. Tikai „zeenigs kungs“ drufku par flusu un neslaidri runaja. Dtra lugā teizami spehleja restorazijas ihpafchneeks; bet tē Salminsch pa mas kustejahs. Pee duetes dseedafchanas Marija tekstu wareja drufzin slaidraki isrunat. Wf schahm mifeschanahm neskatotees, waru teift, ka reti tahdu weiflibu un drofchibu pee teatra israhdifchanas, us semehm, peedfihwo. Par to it ihpafchi Pander f., kā teatra preefchneeks, par neapnikufchu ruhpestibu preefch teatra weizinaschanas, daudf pateizibas un atfifschanas pelna.

Pehz teatra bija weefigs wakars ar dseedafchanu. Wifs gahja jautri un preezigi, publika isturejahs jautra un kahrtigi. Pee tam it ihpafchi japateizahs Strihwera stanzijas-preefchneeka palihgam Kachuna f., kā dantschu preefchneekam, un preefch tam eezelteem kahrtibas wihreem. Zapreezajahs, ka ari daschi ij muischneeku kahrtas to wakaru ar sawu klahthufschanu pagodinaja un ne til ween pee weefigā-wakara peedaliyahs, bet ari dshwu dalibu nehma pee kahrtibas un jautribas ufturefchanas. — Kaut jel atkal drihf tahdu wakaru peedfihwotum!

Pehz no Finanz-ministra apstiprinata pahrfkata par imobiliju un kortetu nodofchanahm, Widsemes pilsehtahm ir jamafjā schahdas nodofchanas:

	imobil. nodofch.	kort. nodofch.
Nigai	33,409 rub.	66,800 rub.
Limbascheem	542 „	396 „
Zehsim	1,050 „	766 „
Walfai	824 „	602 „
Tehrpatai	6,248 „	4,561 „
Wero	700 „	511 „
Behrnawai	3,034 „	2,215 „
Wilandei	1,085 „	792 „
Walmeera	700 „	50 „
Arnsburgai	1,527 „	1,500 „
Slofai	241 „	176 „

Pawifam 49,360 rub. 78,830 rub.

No Alojas apgabala mums raksta 8. maijā: No maija eesahkuma laifs joprojam pastahw koti filts un jauks. Leetus netruhft. Wifs aug augdams. Rudsi un ahbolinsch dod eemeslu zeret us labu jeb eenefigu plauju. Kofi jau lapahm tehrpufchees. — 2. maijā, pulkstien 6, no rihta, uodega Stohfenbergas Slatteram rija (kura ari ehrebega weetu ispidbija), peedarbs un weena klehts. Uguns til ahtri ijslatijahs, ka nebija eespehjamš gandrihf ne kā no mantibas isglahbt. Leelafā data eedfihwotaju palifa bes maifes un apgehrba. Schis uguns-grehts padarija teescham nelaimigu weenu seewinu ar winas diweem behrni-neem, kuru dshwiba bes maf bija ugunim pahr upuri. Rija ar peedarbu brihnum ahtri bija pa wisam apflahiti ar leefmahm un jau pilnigā degfchanā. Sahla degt ari klehts. Dsehseji, redsedami, ka pee rijas wairs ne kas naw glahbjams, stoidsahs wif us degfcho klehti. Ijglahbt maf wareja. Rijai, kā ari klehtei jau junti nobruka. Tē nu wehl minetā seewina, L. Behrsin, isbailēs sajukufe un atminedamahs, ka winas behrnini degdamā rijā gulot, metahs pahr leefmahm teem pakat. Pehz brihtina seewina ar majako behrninu us rokahm, kā pate tā ari behrnisch sipri apdegufchi, isfkrehja ij leefmahm, — bet leelafais, 8 gadi wezs, bija palizis turpat leefmās un jo projam gaudā un sahpigā balfi sauza pehz mahtes — pehz glahbschanas. Zeriba us nelaimigā behnufsch glahbschahu suda. Nebija eespehjamš redjamā nahwē eet. Pa durwihm wairs newareja eetift. „Ja ir jamirft, tad lai mirft diwi dwehseles weenas weetā!“ Tā fazidams kahds jaunellis, buhmanis Kahlis Zuberberg f., metahs pa logx degdamā rijā pehz minetā behrnina, un, par leelu leelo preeku mahtei kā ari wifseem klahthufdameem, winsch ar pa wisam failo behrninu us rokahm islehza pa logu ij leefmahm. Behrninsch bija farkan-bruhns nokwehpiis. Kā glahbejs, tā ari isglahbtahs no uguna naw eewehrojami apflahdeti. Ijglahbtahs behrninsch, pehz R. Z. f. wahrdeem, efot pa wisam kails stahwejis, drebedams, gultai pret widu, pee seenas atppeedees; gultai jau abi gali leefmahm degufchi. — Uguns-grehts iszehlees wismairaf

zaur „wezas modas“ kurinamo weetu eerikstehm. Wisas pee mahjas waijadfigas wahrischanas, ka ari preeksch lopeem uhdena sildischana, tifufhas isbaritas, weenigi til rijas krahsns preekschâ, no kureenas uguns-kurs raidijis dnrtsteles pee faileem greesteem. Zitâs Stahlenbergeeschu mahjâs pa leelakai datai ir tilpat plascha brijwiba atlanta duhmeem un dsirkstelehm. „Wehs esam toti schehlsrdigi, jo pat duhmus ne-peespeescham zaur skursteni sprauktees.“ Zerams, ka S. muischas ihpaschneeks, kas ari wisa S. pagasta ihpaschneeks, scho nebuschhanu eewehros un gribehs pahrlabot.

Nedafzijas preefihm. Kahrliis Zuberbergs par tahdu ihstas zilweku mihlestibas darbu pelna klaiju atfihschanu, ko winam publika sinams neleegs. Bet winsch pelnâ gan ari Waldibas atfihschanu, tabehl buhtu toti waijadfigs, ka peederigâ walde winu stahditu preekschâ Wisaugstakai pagodinâschanai.

Mastawa. Nodomas nahfoschâ gadâ Mastawâ isrihtot Kreemu ruhpeeziabas, jemkopibas, fainneeziabas un dailneeziabas istahdi. Schahs nodomas ispidischana, pehz „Golosâ“ sinahm, esot pilnigi apdrofchinata, jo Waldiba preeksch tam esot apsolijusk 1,800,000 rubtu. Ijstahdes weeta buhschot us Rodinskas lauka. Wisas ijstahdes buhwes tikschot no dselses zeltas.

No Kijewas. 30. aprilt, pulksten 10^{1/2} preeksch pusdeenâs, fahthas pee atwehrtahm durwim Kijewas kara-teesas sehdeschanas. Apfuhdsetas bija schahdas personas: Bruhschu pawalstneeks Ludwigs Brandtners, muischneeki Kostislawâ Steblin-Ramenfki, Wladimirs Debagorij-Mokrijewitsch, Pawels Drlows, tschetras personas, kas leedsahs sawus wahrdus un kahrtu usdot, ihstena stahtrahta meita Natalija Armfeld, kol.-afesora meita Katrina Sarandowitsch, schtaba-kapteina meita Aleksandra Potalizin, muischneeze Marija Rowakewski, ahrsta atraitne Katrine Netotschajew un unterofizeera meita Wera Wasiljew. No scheem bija apfuhdseti: 1) Brandtners, Steblin-Ramenfki, Debagorij-Mokrijewitsch, Drlows, tschetri nepasihstamee, Armfeld, Rowakewski un Sarandowitsch — ka tee peederejuschi aisleegtai fabeedribai, furas noluhks bija, walsis kahrtibu apgahst, un 2) bes tam wehl Brandtners, Steblin-Ramenfki un weens no nepasihstameem — ka tee schandarmeem un polizisteem amata darischanâs ar eerotscheem pretojuschees, pee tam weens polizijas eerehdnis tapa nonahwets un trihs atkal weegli eewainoti; 3) nepasihstamais, kas no saldata Kaplina tapa apzeetinats un par Antonowu fahzahs — ka tas ar eerotscheem pretojees un pee tam weenu eerehdni eewainojis; 4) Debagorij-Mokrijewitsch un Rowakewski — ka tee dokumentus pakaltaijuschi un ar teem usturejuschees; 5) tschetri nepasihstamee — ka tee sawus wahrdus un kahrtu flehpuschchi; 6) Potalizina un Netotschajewa — ka tahs pirmâ punktâ mineto noseedsibu flehpuschas, un 7) Wera Wasiljew, ka ta pirmâ punktâ mineto noseedsibu nedarijusk sinamu.

Pehz sehdeschanas atklahschanas apfuhdseteetapa weens pehz otra wesli fahlle un eenehuma sawas weetas ais restehm, bes ween Potalizinas, Netotschajewas un Wasiljewas, kurahm ahrpus restehm bija eerahditi sehdekti. Pehz parastahs noklauschanas Kijewas kara-teesas sekretehrs nolahsija fuhdsibu.

Apfuhdseteet atbildeja us jautaschanahm, ka tee newainigi, leedsahs, teesai dot kahdas isflaidroschanas, bes Steblina-Ramenfki, kas pats gribeja sewi aistahwet, un Netotschajewas un Wasiljewas, furas par sawu aistahwetaju iswehleja auskultantu Dobrowolski. Pehz tam teefa gahja pee peerahdijumu zaurluhtofchanas un pahrlauschinaja kahdus 32 leezineekus. Pee tam dimi no nepasihstameem isteiza, ka tee gribot sawus wahrdus usdot. Weens no teem fahzahs Freschart, fazija, ka esot ij Odesas, otris isteiza, ka tas esot kahda tirtotaja dehs un fahzotees Posen. 2. majâ, pulksten 7^{1/2} wakarâ, kara-teesas profureers palkawneeks Strelnikows usjahka sawu runu, kura wilkhs lihds pulksten 12^{1/2} nakti. 3. majâ, pulksten 11^{1/2}, sehdeschana atkal fahlahs. Apfuhdsjetam Steblin-Ramenfki atlahwa runat, bet tas atteizahs no at-taisnoischanahs, tabehl ka profureers sawâ runâ nepeeminejis, ka winsch schandarmeem ar eerotscheem pretojees. Pehz tam runaja Netotschajewas un Wasiljewas aistahwetajs, us ko profureers ne kâ ne-atbildeja. Weigâs atlahwa wiseem apfuhdsjeteem pehbejo wahrdû, bet tee wisi

leedsahs attaisnotees. Pulksten 1 pehz pusdeenâs teefa atfahpahs ihpaschâ istabâ un paslubidnaja pehz ilgakas apspreefchanas pulksten 5^{1/2} pehz pusdeenâs spreedumu, zaur kuru tapa noteefati; 1) Brandtners un nepasihstamais, kas fahzahs Antonowâ, dehl peederefchanas pee kahdas aisleegtas fabeedribas un dehl pretofchanahs schandarmeem ar eerotscheem — us nahwi zaur noschahschanu; 2) Steblin-Ramenfki, Debagorij-Mokrijewitsch, Drlows, Posen, Feschari, weens nepasihstamais, Armfeld, Rowakewski un Sarandowitsch dehl peederefchanas pee kahdas aisleegtas fabeedribas — us wisu teefibu saudeschani un us 14 gadi un 10 mehneschi pee zeetumu darbeem, bes ween Feschari, kuram, wina jaunibas dehl, nospreeda tilai 5 gadi un 4 mehneschi pee zeetumu darbeem; 3) Potalizinu us wisu teefibu saudeschani un us 4 gadi pee zeetumu darbeem. Netotschajewa un Wasiljewa tapa atfihstas par newainigahm.

No Kijewas sino tureenes gubernas amises, ka tur apzeetinati dimi mihri, kuru dsihwofli atrastâs diwas metata lodes un formas ij loka un mahla preeksch schaujamo rihku isgatawofchanas. Bes tam wehl atrasta laste ar piraksilinu, 500 pistongas, naglas preeksch lofchu aissichanas, rewolweri, duntfchi un patronas.

No Odesas. Tautas apgaismoschanas ministerijas pahrwaldischana stahwofcho skolu audfekteem ir noleegts, pehz pulksten 9. wakarâ fawus dsihwoflus atstah. Pehz kahdas zitas pawehles teem ir jaweizina katrs generals, ko tee fateef.

Odesa. Nodoschani naudas fanembams, Odesas rentmeisters pamanija starp Kaluglejas pagasta wezaka naudu 11 jaunus rubla papihrus, kas wisi bija pakaltaiiski. 7 biketehm no 1866. gada bija telofchi numuri. Neriktigo naudu nodewa ismekleschanas teefnesim, kurfch isdibinaja, ka pagasta wezaka ischo naudu no semneeka Burlatschenko dabujis. Burlatschenko nams tapa ismeklets un tur atrada 3000 rubl. kredit-biketes, to starpâ mairak jaunu rublu papihru no 1866. gada. Burlatschenko isflaidroja, ka tas scho naudu preeksch 12 gadeem pret bankas sismi ij Odesas walsis bankas nodatas isnehmis un tilai schini gadâ to fahzis isleetot. Semneeka isflaidroschana israhbijahs par pateesu. Pehz tam aissuhtija wifus no rentmeistera par pakaltaiisiteem atfihstos rublu papihrus us walsis banku, kura atrada, ka tee wisi — gluschchi riktigi.

No Woroneschas sino „Now. Wr.“, ka ari tur fahkuschchi uguns-grehki wairotees.

Karkowas polizeja. Karkowas general-gubernators isflubinajis pawehli, kura tas polizijas deenestneekem zeeti peefodina, pee sawa amata ispidischanas atturetees no wijadeem nepeeklahjigeem darbeem un rupjas usweschanahs. General-gubernators faka, ka polizijas amata-wihru aistarschana, kas beidsamâ laikâ til beefchi atgadijusehs, pa datai isflaidrojotees zaur pahraf leelu rupjibu, ar kuru tee usweduschees pret publiku. General-gubernators faka, ka tas sinams ari buhschot fobit pehz likuma laudis, kas polizejai pretojahs jeb to aistat, bet ka ta pat winsch ari fobisshot polizejas amata-wihrus, ja tee pee sawu amata usdemumu ispidischanas uswedischotees rupji un nepeeklahjigi.

Peles Saratowas gubernâ. Pehrû rudeni un schai pawasari Saratowas gubernas lauki zeeta leelu fahdi zaur peleh. Tagad fchihs peles, kâ „Molwâ“ sino, aishahjuschas projam. Winu aishelofschana notifuse wiseem azim redsot. Dauds laudis redseja, kâ peles leelds pulkôs pelbeja pahri par Medwedizas upi un us teetruma pusi. Raut gan no winahm tuhltoschas noslihlfuschas un tuhltoschas palikuschas lihdatahm un daschadeem putneem par laupijumu, tad tomehr nestaitams pulks wehl tizis otrâ upes puse pee malas un demees tahlaf.

No Sterlitamakâs (Ufas gub.) Archangelskas fahdschas eedfihwotaji, Sterlitamakâs aprinki, dsirdejo kahdâ rihâ stiprus rih-beenus, lihdsigus pehrfona spehreeneem, un manija, ka seme kustahs. Us reis kahds semes gabals fahka griunt us leiju. Seleija, kas zaur to iszehlahs, pildijahs ar uhdeni un tagad stahw tai weetâ, kur agraf bija lihdsena, zeeta seme, 19^{1/2} arschinu dsilfch esars.

Naudas aisdofchanas kantori. Kâ „Nowoje Wremja“ sino, kahdâ augstakâ walsis eestahbijumâ teefot apspreefsts projekts, kas grib

turpmat preekšč naudas aisdofšanas amata pret kihalām atwehlet dibinat ihpafšus kantorus ar ihpafšēem nofazijūnēm. Preekšč šcho kantoru atklafššanas buhščot waijadsigs jalogs lihds 15,000 rublu. Kantoreem buhščot pilniga brihwiba, nemit kahdas procentes tee grib, tik ween kantoru procentu leelumam waijadsesčot pastahwigi stahwet faredsamā weetā issinotam. Pee tam ari buhščot leegts, procentes eepreekšč nowilkt, bet tahs tik waresčot nemit pee naudas atmakšafšanas. Šchais kantorōs buhščot jawed grahmatas, kurās katra aisdewuma nofazijumi eerakstami. Minetas grahmatas kantoreem tiksčot isdotas no pilsehtu waldehm. Aisleegts buhščot, peenemt kihlas no peedsehrufšēem un no tahdeem, kas jaunaki par 17 gadeem. Kihlas buhščot brihw pahrdot, tik diwus mehnesčus pehz maksafšanas termina notesefšanas. Bahrdofšanai buhščot janoteek zaur pilsehtas aufzionatoreem (uhtrupetajeem). Tahds lihgums, ka zaur maksas termina nofawefšanu kihla paleef par naudas aisdeweja ihpafšumu, paleef aisleegts. Waj šcho jauno likumu domā isdot preekšč wifas walsts jeb atkal tik preekšč Sefšč-Kreewijas, tas naw sinams.

Orenburga. Zaur leeleem uguns-grehkeem ir ari uguns-apdroščinafšanas beedribas sabaiditas. Beedribas, ka „Drenb. List.“ fino, apdroščinafšanas wairs nemas nepeenemot un nowehrtejet fadegufcho mantibu koti smalki. No wifahm pufehm sahka par beedribu agenturahm kuhdsetees un tapehz general-gubernatorōs atrada par derigu, weetigos agentus, ka ari 10 ihpafšus, no apdroščinafšanas beedribahm uf Drenburgu atfuhstitus pilnwarus 3. maijā atazinat pee sewis un tos luhgt, lai tee baišes starp laudim neustura ilgak un sahč atkal apdroščinafšanas peenemt, ko klahthuhdamee ari apolija. Tai pašā šapulžē klahthuhdamee agenti finoja, ka: 1) Drenburgā pee pirmās Kreemu apdroščinafšanas beedribas lihds 100 ehkas apdroščinatas par kahdi 400,000 rub.; 2) pee otrās — lihds 37 ehkas par kahdi 180,000 rub.; 3) pee „Salamandera“ lihds 100 ehkas par kahdi 350,000 rub.; 4) pee Peterburgas beedribas lihds 65 ehkas par kahdi 144,000 rub.; 5) pee Maškawas beedribas lihds 75 ehkas par kahdi 280,000 rub.; 6) pee Kreemu beedribas lihds 47 ehkas par kahdi 700,000 rub.; 7) pee „Zalora“ lihds 52 ehkas par kahdi 238,000 rub.; 8) pee Seemet-beedribas lihds 47 ehkas par kahdi 100,000 rub.; 9) pee Romerz-beedribas lihds 80 ehkas par kahdi 225,000 rubl. un 10) pee „Nadesčbas“ par kahdi 70,000 rub. Pawifam ir nodegufšas 600 apdroščinatas ehkas, kuru wehrtiba istaija lihds 2,050,000 rubl. Kreemu un Seemet-beedriba apnehmahs tuhlin šawas darišanas tapat ka lihds šchim west uf preekšču.

Pa wifam ir Drenburgā no 3082 apsehtehm 1700 apsehtas nodegufšas.

No Goras (Tiflises gub.) Kahds Ofets Toto Rifi-Schwilis, kas 28. aprili Tšhelščinas zeemā nomiris, peedšhwojis, ka „Kawkas“ fino, 124 gadus leelu wezumu. Lihds pat pehdejam galam winsč bijis wefels un stiprs, ne azis winam bijufšas palikusčas tumščas, ne aušis kurlas, nedf ari kahds šobs isluhšis jeb kad sahpejis. Winsč bijis tik stiprs, ka waresjis wehl wifus lauka darbus pilnigi strahdat. Warbuht, ka tas buhtu wehl ilgaki dšhwojis, ja dehla nahwe nebuhtu winu tā aigrahbust, ka tas šaslima un drihš nomira.

Politifšs pahrsfats.

G. M. 19. V. Mubhu Keisara nams ir peemellets zaur behdigu atgadijumu: pehz „W. W.“ Leelfirsta Wladimira augstā laulata draudšene, Leelfirsteene Marija Pawlona ir fefšās gruhči šaslimufi. Lai Deems bod ka Wina drihš atkal nahktu pee wefelibas! — Pate Wafšis, ka jau sinots, wehl arweenu teek peemelleta zaur uguns-grehkeem, pee kam laifam gan pa dafai peelizeji buhs wainigi. — Jaunakā laifā Kiejewā un žitās weetās ir dafšči laundari, pa dafai ari sewifšee, peekertti, kas peeder šlepenai šabeedribai pret pastahwofcho kahrtibu un turejufšēes polizejai preti, pat afus eerotsčus isleetadami. Wifš peekerttee ir nodoti kara-teefas, kas tos, pehz kahrtigas ismeklesšanas, notesafuši waj uf nahwi zaur noščaufšanu, waj uf Sibiriju; tklai reti kahds ir israhdijees par newainigu. Tantas negafšmosšanas Ministeris leek ihpafču wehribu uf tam, ka par

škololajeem kluhtu eezelti tikai ustizigi wihri, jo nofeedšige nemeerneeki no peeaugufšēem atraiditi, šawu kauno fehllu wiswairaf zensčahs isseht starp jo weeglaki pawedameem školas behrneem gimnafšjās 2c. — Mubhu kara spehšs ahtri ween atšahj.

Nihtu-Numeliju, kurā Aleko pašā (gubernatorōs) jau atnahzis. Pirms winsč Bulgaru deputazijai, kas winam nahkufi pretim, parahdijees ar Turku zepuri (fesu) galwā, bet kad deputazija greefufehs atpakal, tad winsč uslizis Bulgaru zepuri un nu no wifēem eedšhwo-tajeem ar gawileščanu kluwis šanemts.

Aleko pašā ir kristigs Greeku firsts un bauda wispahrigu ustizibu. Žil ilgi winam isdofees, Bulgareem un sultanam pa prahtam darit, ir žits jautajums. Par Bulgarijas milizis wirskomandantu ir eezelts kahds Frantsču generalis. Komandas waloda ir Bulgareefču.

Bulgarijas firsts beidsot brauks ari uf Konstantinopoli, sultanam sewi preekščā šahditees, Winsč paturesčot wifus amata- un waldebawihrus, ko lihds šchim Kreemu waldiba eezehluš, tikai ka teem buhs japaleef par Bulgarijas pawalstneekem, jo pehz Berlines lihguma šweščineeki Bulgarijas Wafšis amatōs newar buht. Karšč

Afganistanā ir wisgaligi nobeigts un lihgums parafšits, pehz kura Anglija eeguufi stipru pahrswaru par Afganistanu. — Karā ar Zulu-eešēem Angleem kritufšči 1186 šaldati; 86 nomirufšči fehrgās. Anglu kara wadiščanā tē ir eezelti žiti wadoni, ar senakajeem waldiba nebuht nebija meerā, jo tee šcho karu beš ihstas waijadsibas šazehlušči un paplafšinajufšči.

Wahžijas parlaments muitas-lifums peenehmis, ko waldiba zehla preekščā. Mehš jau ešam sinojufšči, ka Waldiba Egiptes kediwam dewufi šinat, ka ta naw meerā ar wina isturesčanos un fargahs šawu tur dšhwodamo pawalstneeku labumu. Anglija un

Franzija darijufšas tapat. — Franzijas presidents atkal apšehlojis kahdus 400 nofeedšneekus.

Italija. Etnas kalns ismet atkal uguni. Mešinas un Reggias pilsehtās bijis stiprs afminu-lectus, Reggijā seme trihzejuš.

Wisjaunafšs šinas.

G. M. 22. V. Pehz „W. W.“ Keisariškas Augstibas Leelfirsteenes Marijas Pawlonas wefeliba ir labojufšs. — Wahžijas šabeedroto wafšju padome peenehmufi likumu par waldebawidibinafšanu Ešasa-Eotringōs. Preekšč jaunās walbes waijadses pa wifam 1,350,000 mahrtu.

Atbildes.

„Droščulim.“ Mehš neisprotam, ko žuhs ar šawahm sinahm gribeet panahkt, luhgdami lai tahs usnemam. Pa dafai tahs šazeltu kriminal-proješes, beš ka publikai no tam jeb kahds labums isželtos, pa dafai winas ir wifai ne-ewehrojamas un šihmejahs uf šihleem pagasta-notikumem, kur usraugu-teefa war buht ta weenigā isšpreebeja. Uf wifu wifš laifraksti nedrihst tik tahlu pašemotees, ka tee žiteem deretu par personifšas atreščanašs-eeeroži.

J. W—mun — W. P. Žuhs „Šweizinajums“ ir koti derigs preekšč-lafššanai pašā šapulžē, bet laifrakstā to newar wis usnemt.

J. Berg un Retu Gust. Suhtijumus ešam šanehmufšči un preezajamees par kreetneem šokeem, ko ešet spehrufšči walodas šinā, un par žuhs neapnufšēem puhlineem. Tā jo projam strahdadami, žuhs isglihtofitees par isweizigeem ratšneekem. — Širsnigas labdeenas!

Roščleijas K — m. „Šantā“ ešam šanehmufšči un tā koti derigi un isweizigi pahrtuklotu labpraht isleetofim. — „Nahdruck verboten,“ nošimē tik daubs, ka ir aisleegts, kahhu šwešču rakstu nodrukāt un uf šawu reštinumu isleetat. Godawihrs to ari ne kad nedarihs. „Pahrtuklošanas-teefiba aistureta,“ nošimē autora wehlesčanos, lai wina rakstu beš ihpafšas atkaufšanas žitās walodās netulko. Bet šahhdai „aisturesčanaš“ naw praktifšas wehrtes, jo to gandrihš ne kur ne-ewehro. — Ar patežibu mehš lašjam žuhs miškos mahrdus. Žuhs ešet nodomajufšči, koti gruhču darbu usnemtees „Balt. Semkopja“ labumā. Špreesčot pehz tam, ko žuhs lihds šchim mums ešufstijufšči, mehš neščanabamees, ka tas buhs koti derigs, jo ari weela ir laba un deretu koti mufšu laštajerem. Wet pa daubs garus šahstus mehš jau newaram usnemt šawā peeklumā — laštajeem tas nepatift! Tadehš mums pirms waijadsetu šinat, žil lapas min. šahstam ir. Warbuht ka tas tatšču buhs eespehšjams.

Redakcija.

Atbildošais redaktors: G. Mather's.

Sludinājumi.

Par sūnu.

Abonentus, kas par „Valt. Semk.“ veļi nav samaksājuši, uzaicinam to darīt visvehlakais lihdī šch. g. maija beigām, žitadi no 1. jūnija sahtot awišt teem wairs nepeesuhthīs.

Valt. Semk. Administrazija.

Aisputes-Padures

muišas walde meklē

skolotāju

preekšč šchi pagasta.

Deena meitene

no 12 lihdī 14 gadeem war weetu dabut Rīgā, Peterburgas Ahr-Rīgā, Submalu-eelā Nr. 28, sehtā.

Itin lehti pahrdoš

1 dšellskatu 84 webro leetu,
1 drušku masatu dšellskatu ar dšellswahtu.
1 eesala-dahri 18 pehdi garu un 12 pehdi platu

Valt. Semkopja Administrazija,
Rīgā, Aleksander-bulwari Nr. 1.

Kaulu-miltus, superfosfatus

pahrdoš

A. Wišchnewskhs,
Rīgā, Rungu-eelā Nr. 18.

Wišabus

drukas-darbus

nem un par mehrenahm zeenahm ašttri un glihti isstrahbā

Aleksandra Stahla drukatawa,
Rīgā, Muhtu-eelā Nr. 13,
pretim Domas basnizai.

Basinajums.

Breedes un egles dehti, planšas un lates no wišada beesuma, tā ari nomalas buhs no 1. jūnija šch. g. pehrkami Bez-Brenzuku dširuwās (netahku no Walmeeras.)

Semkopjeem par sūnu.

Semkopjeem mehš eewehlam sawu semkopibas un tehnisku mašchinu un rihku lehgeri, tā ari sem Rīgas politehnikas ismekleschanas stanzijas kontroles stahwoščus augst- un masatgrahdigus superfosfatus, kaulu miltus, kali, Schilisalpeteri u. t. t. par lehtakahm zenahm pee taišnas un ašttras apbeeneschanas.

Oley un Fritsche,

Rīgā, leelā Jehlaba-eelā Nr. 4, adw. Kalnina namā, starp biršču un brunneeku namu: „Kursemes ekonomiskas beedr. semkopibas žentral-kantoris.“

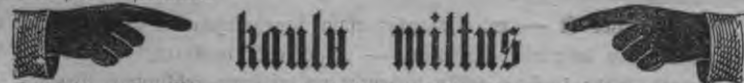
P. van Dyk, Rīgā

Smitšču-eelā № 1. Smitšču-eelā № 18 u. 19.
Weenigs lehgeris no
Claytona lokomobilehm
un kulamahm mašchinehm,
Planjamahm mašchinehm
„Buckeye“ un „Adriance“,
Pačarda superfosfateem

ar peesolita labuma apgalwoščanu; 20% augst- u. 13—14% widejgr. tā tā ari kaulu miltu, kali mehflu un wišadu žitu laukšaimneezibas mašchinu un rihku isšteleschana.

Labakos Langdales superfosfatus,

tā ari itin smalki samaltus

kaulu miltus

ar augstu šaturu, sem Rīgas politehnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdošam par lehtato ženu. Katram, kas 30 pudus jeb wairak pehrē, ir ta teesiba, beš mašfas liht politehnikas ismekleschanas stanzijā isprowet, waj pateesē tahds šaturš ir, tā pahr-dewešs galwo.

Brahti Martinsoni, šenal J. Martinson.
Peterburgas Ahr-Rīgā, Ralku-eelā Nr. 8.

Superfosfatus

pahrdoš katrā laikā leelās un mašās dalās Pehrnowas

Schmidt kantoris

Salazā (Salismünde).

Šdewejs: A. Ahbrandts. — Drukats pee Aleksandra Stahla, Rīgā, Muhtu-eelā Nr. 13.

Pluigtgrahdigos Estremadura superfosfatus,

labakos Langdales superfosfatus

un smalki samaltus kaulu miltus ar augstu šaturu, sem Rīgas politehnikas ismekleschanas stanzijas kontroles, pahrdošu par lehtakeem ženeem.

Katram pirzejam, kas 30 pudus jeb wairak pehrē, ir teesiba pirktu preži liht no politehnikas ismekleschanas stanzijas pahr-meklet, waj pateesē tai no manis galwotais labuma šaturš.

Sander Martinsohn'a dšells-bode,

Ahr-Rīgas Ralku-eelā Nr. 16.

J. W. Grahmann, Rīgā,

eepretim Jelgawas un Tukumas bahnušim.

Arkli, arktu daikti, sehjamas- un planjamās-mašchinas. Ar rošahm un gepeli dšenamas kulamas-mašchinas. Garrett lokomobiles un kulamas-mašchinas, kas ihpašchi wentahrešchi labi taištas un dauts pastrahbā; uš Parises pašules isstahbi tahš ar 2 šelta medatahm kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar peesolita labuma apgalwoščanu.

Ruštona Proktora lokomobiles un garaimu kulamas mašchines, štiftu un šiteju kulamas mašchines, Wooda planjamās mašch. Bakera wehtiftu mašchin., arklus un ekstirpatorns, superfosfatus pahrdoš

Zieglers un beedr.

Rarkowā, Žekaterinoslawā prospetta Nr. 22.
Rīgā, pilšehtas Ralku-eelā Nr. 6.

Bigas Latw. beedr.

šwehteen, 27. maijā 1879. g.,

isbrauks šatumos

uš Štrihwera-muišču.

Mašfa par turp- un atpakaš-braučšanu fungeem un kundšehm 1 rub. 40 kap. Lihdī brauzeem no Štopinu un Šškiles stanzijahm ta pate mašfa, no Dgres un Kembatas stanzijahm paštahwošča dšellszela mašfa un 30 kap. par šchleifi. Kas Štrihwer-muiščā peedalahs, mašfa 30 kap. — Behrneem pamasinatas ženas. Išbraučšana no Rīgas - Dinaburgas bahnušča p. 8 un 15 min. no rihā; atpakaš- braučšana no Štrihwer-muiščas uš Rīgu pulšt. 9 un 40 m. walara. Biktēs eepreekšč dabujamas beedribas namā, J. Kreerwina bode Ahr-Rīgas Ralku-eelā Nr. 26 un išbraučšanas deenā bahnuši pee ihpaščas lašes. — Par labu muštu un ekonomiju ir gahdats.

Rahrtibas komišija.

Bez-Peebalgas

labd.-beedribas gada-deena ar reštinu nodoššanu un preekščneezibas wehleščanu buhs wafaras-šwehtu atšwehtē, 27. maijā, teatra-ruhmēs. Šesahkums pulšt. 3 pehš pusd. Preeekščneeziba.

Kulamas mašchinas,

1 un 2 žuhga dšelsa-ahrkus war dabuht Leel-Šezawā pee kaleša

J. Matifona.

Langdales

superfosfatu,

ar 12 proz. fosfora-šlabbes šatura apgalwoščanu, tura uš lehgera un nem pretim apšteleschanas

J. Dawidowsky,

Dobelē.

No žensures atwehlešts. Rīgā, 22. maijā 1879.